

Havbruksnæringens ringvirkninger

Tromsø kommune 2023, 13. desember 2023

Silje Steinsbø
Forsker, Nofima

Audun Iversen
Forsker, Nofima

Roy Robertsen
Seniorforsker, Nofima

Andre bidragsyttere fra Nofima: Thomas Nyrud Bjørn I. Bendiksen, Eirik Mikkelsen

Nofima har studert næringsstruktur i snart 50 år

Rapport 27/2019 • Utgitt august 2019

Driftsundersøkelsen i fiskeindustrien

Driftsårene 2016 og 2017

Thomas Nyrud & Bjørn Inge Bendiksen

RAPPORT
RINGVIRKN
AV SJØMAT

FISKEN OG FOLKET

Audun Iversen (red.), Øystein Hermansen,
Edgar Henriksen, John Roald Isaksen,
Petter Holm, Bjørn-Inge Bendiksen,
Thomas Nyrud, Kine Mari Karlisen,
Patrick Berg Sordahl og Bent Dreyer

Rapport 15/2023 • Utgitt juli 2023

Ringvirkningsanalyse av den landbaserte villfiskindustrien i Norge

En analyse med

Rapport 1/2022 • Utgitt april 2022

Sjømatnæringsens ringvirkninger

Verdiskaping og ringvirkninger fra norsk sjømatnæring for 2022

Verdiskaping og ringvirkninger
fra fiskeflåten i 2021

Ringvirkninger av havbruk,
fiskeri- og fisketurisme i Troms
og Finnmark

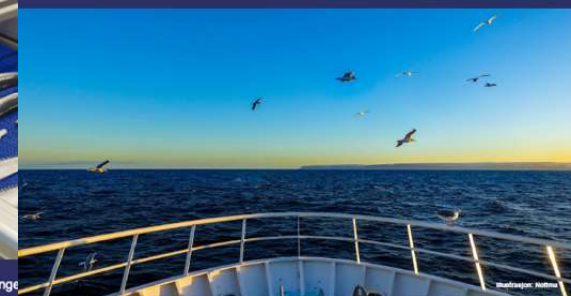
Rapport 40/2021 • Utgitt desember 2021

Ringvirkninger fra havbruksnæringen i Nord-Troms
i utvalgte kommuner

Roy Robertsen og Audun Iversen

MENON-PUBLIKASJON NR. 126/2022

Av Per Fredrik F. Johnsen, Lotte Leming Rognås, Jonas Erra, Oddbjørn Grønne,
Blomgren, Øystein Fjellidal, Roy Robertsen, Audun Iversen og Thomas Nyrud

Nyrud, Bjørn Inge

Roy Robertsen, Audun Iversen, Thomas Nyrud, Egil Hogrenning (Nofima) og Jonas Erra, Sveinung
Fjose Oddbjørn Grønnevik (Menon Economics)

Utdrag fra tre prosjekter:

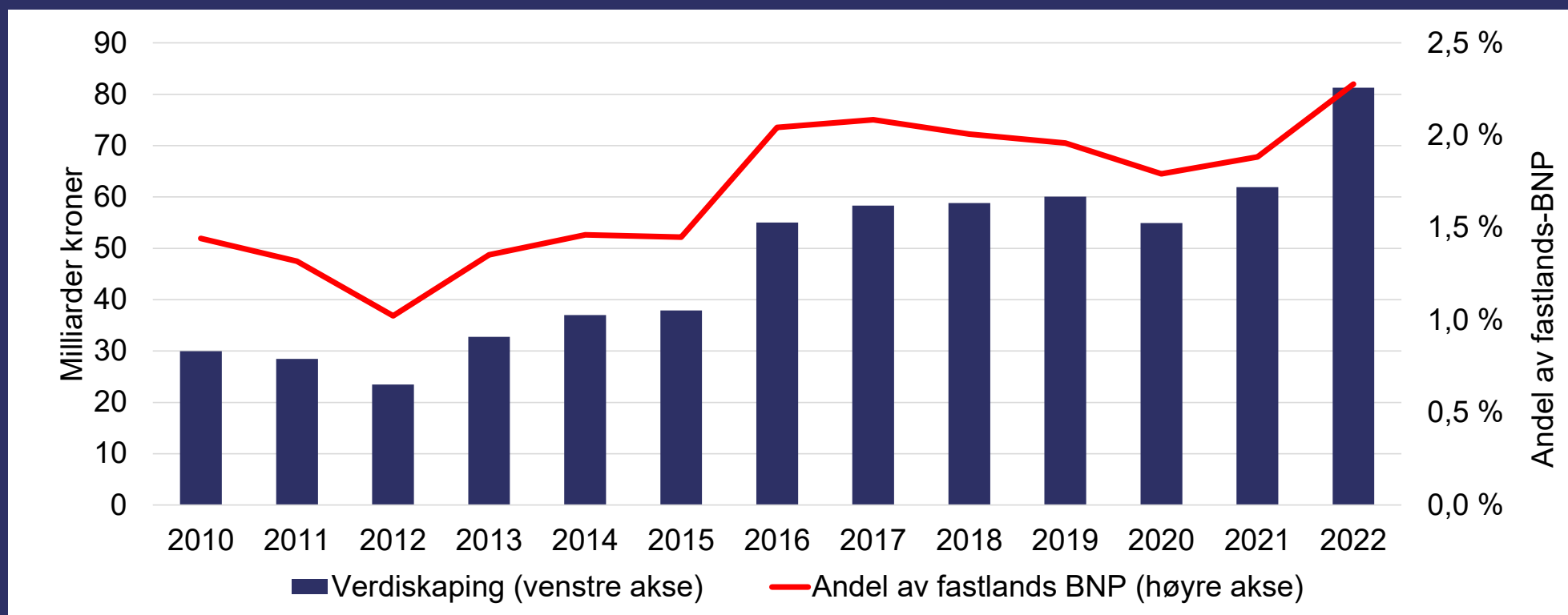
- Sjømatnæringens ringvirkninger
- Havbruksnæringens ringvirkninger
- Nasjonale ringvirkninger av villfiskindustrien

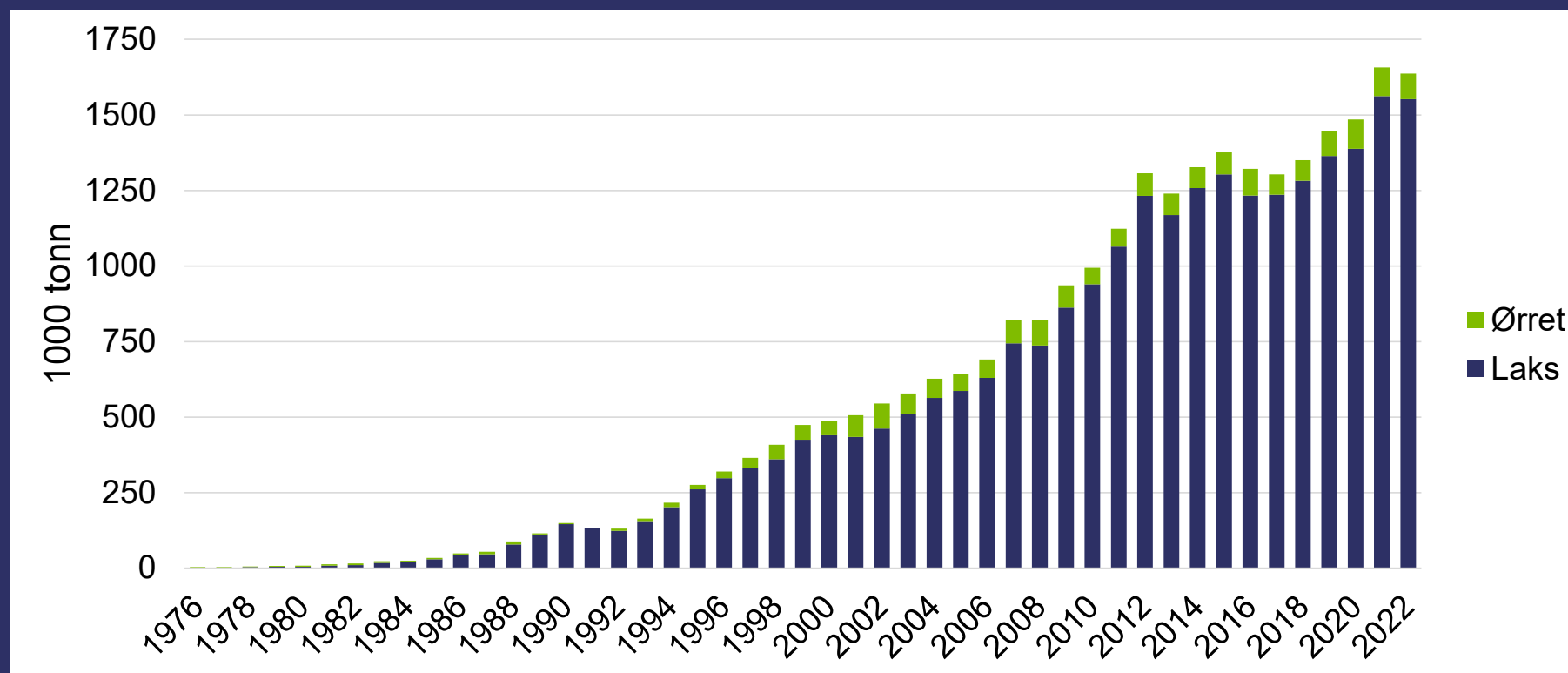
Sjømatnæringens ringvirkninger

Sjømatnæringen blir viktigere for Norge

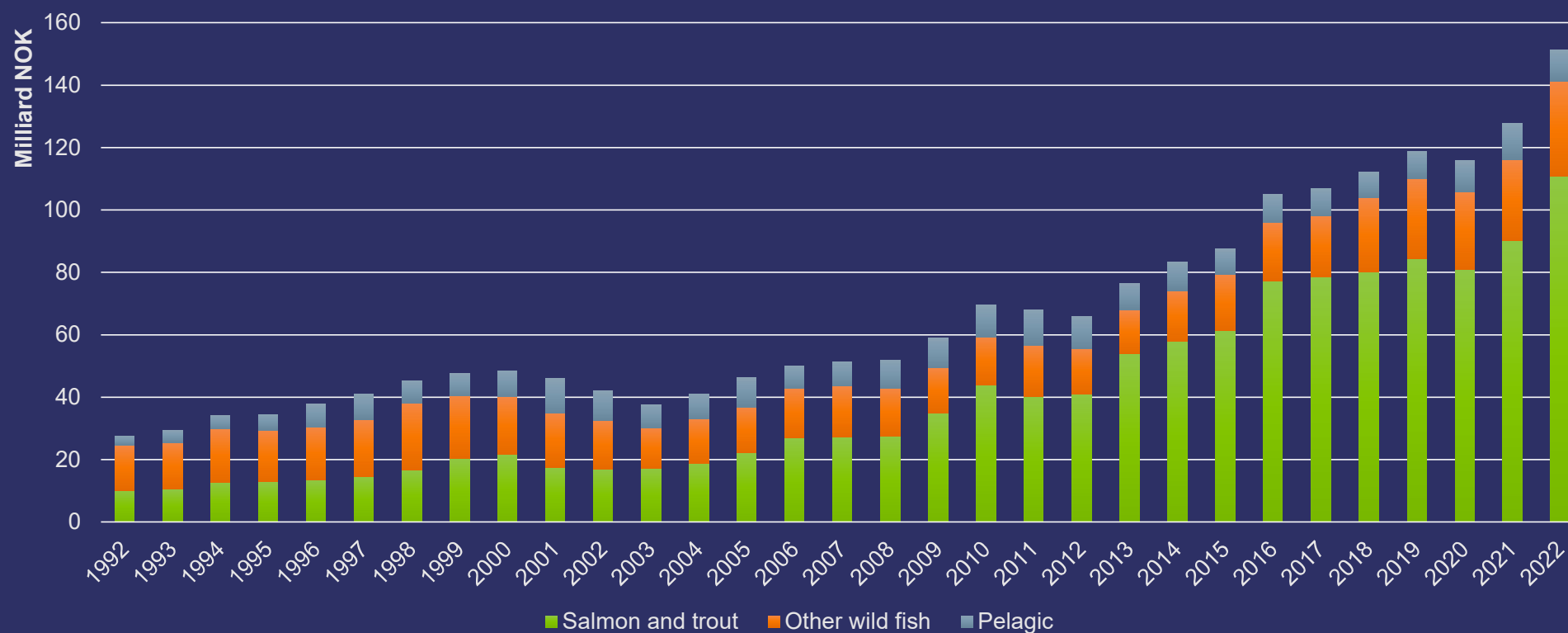

Produksjon laks og ørret

Eksportverdi (faste priser, 2022 som basis)

Faste priser, 2022 som base

Sysseisseting i (hele) sjømatnæringen

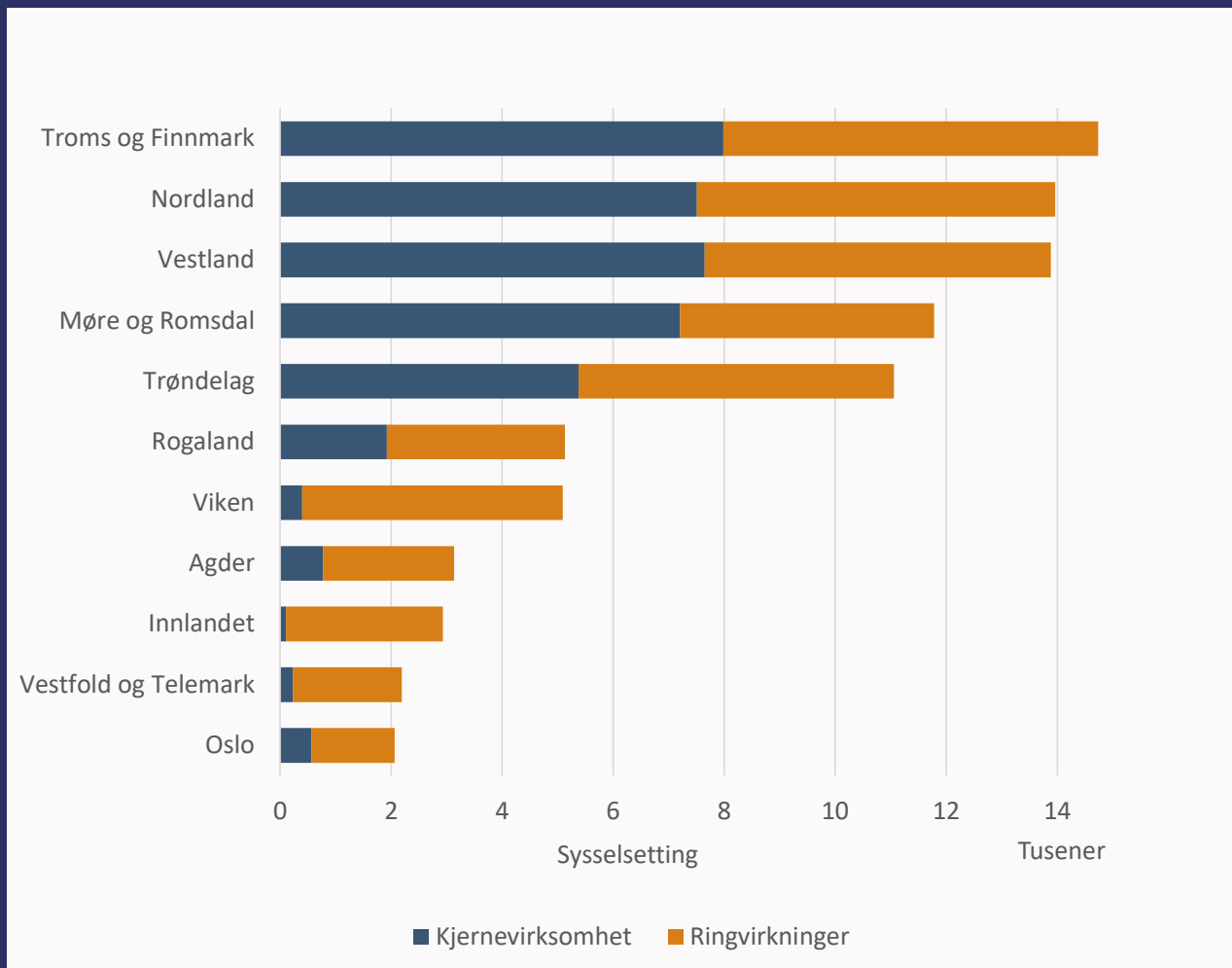
86.000 sysselsatte

Ringvirkninger omtrent like
store som kjernevirksomhet

Sysseisseting størst i de
nordnorske fylkene

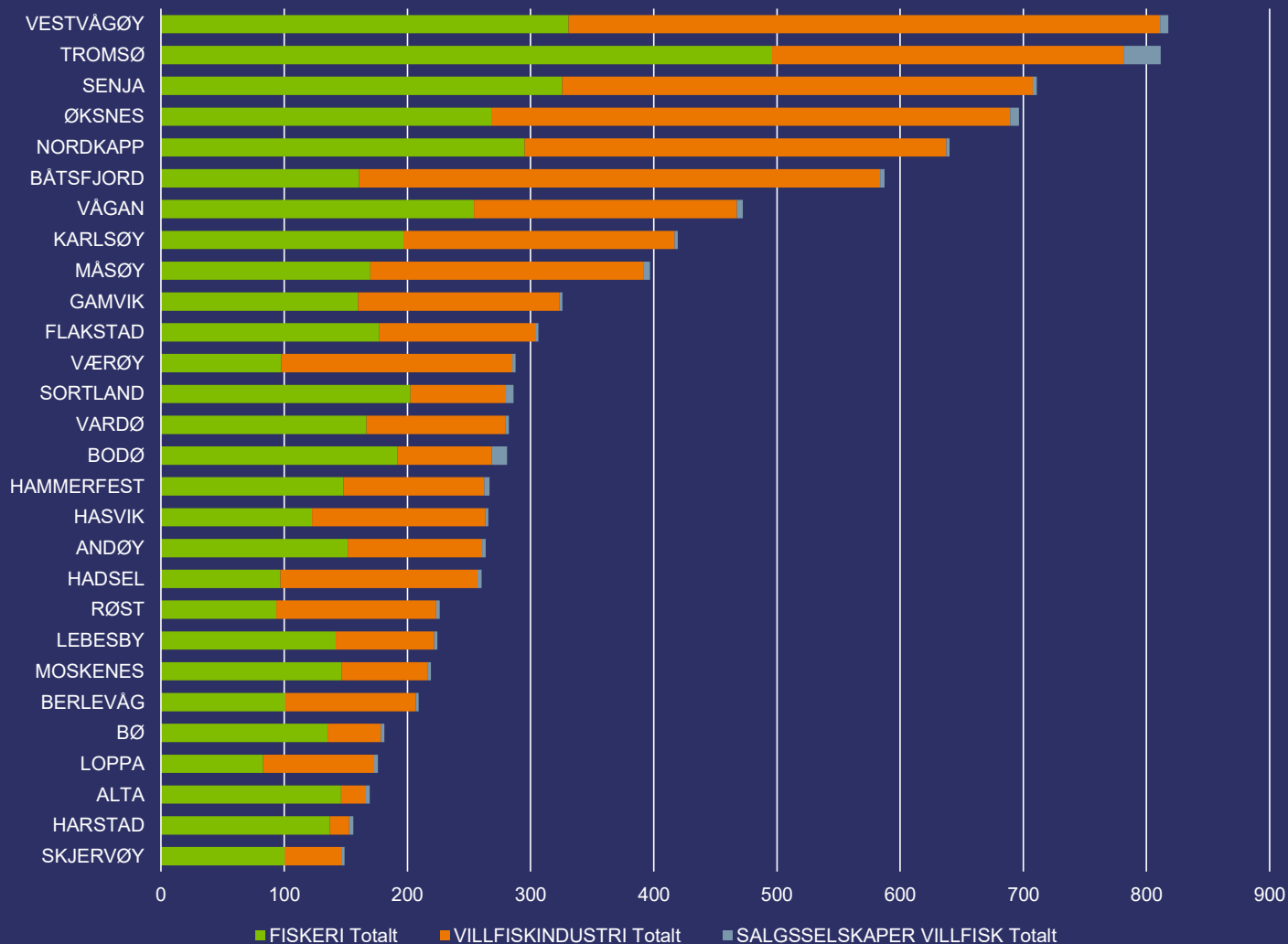
90 % i de fem største fylkene

Ringvirkninger i hele landet

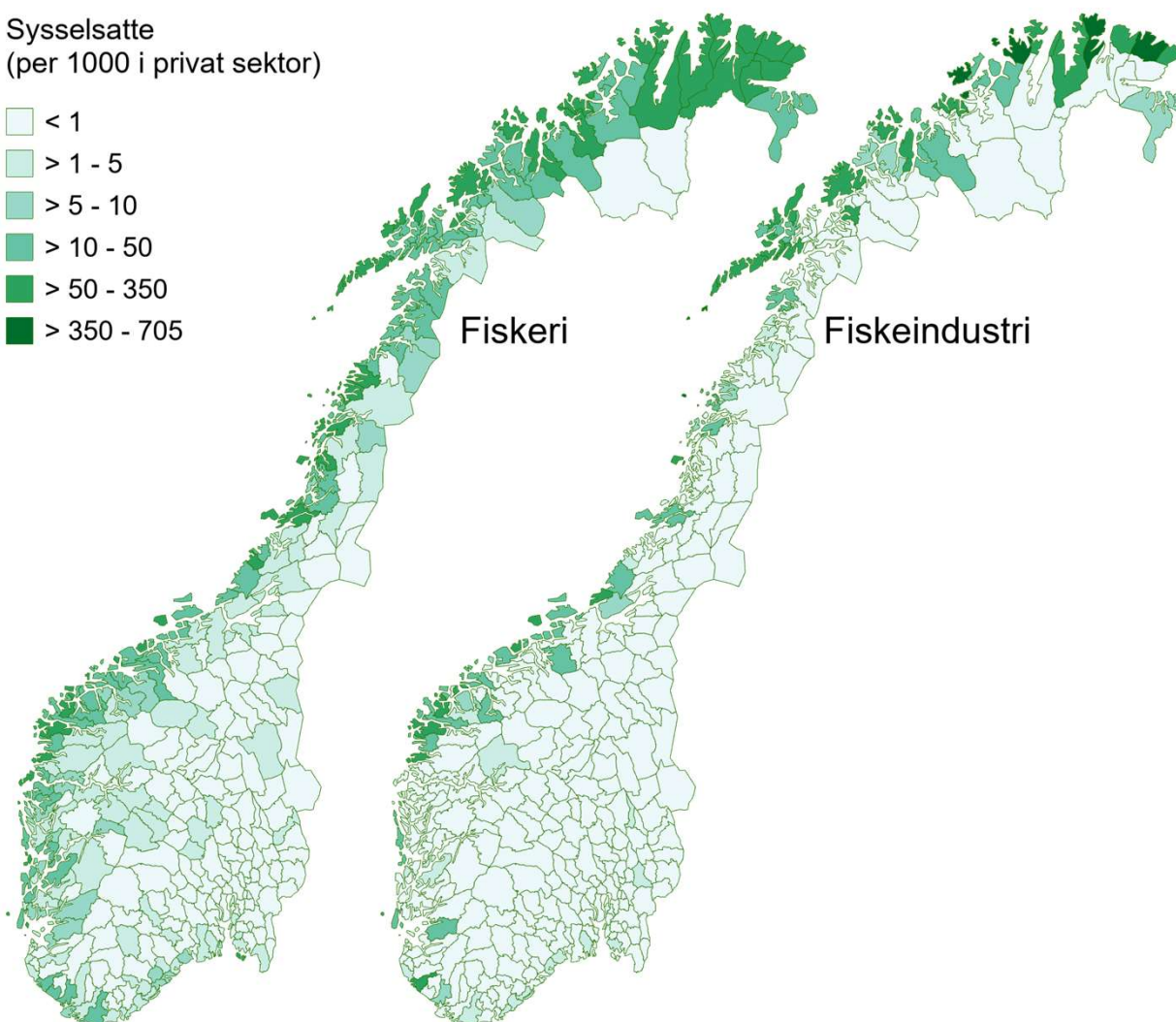
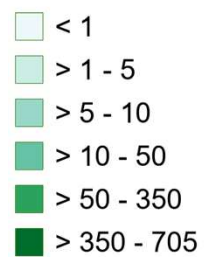

Sysselsetting i Nord-Norge

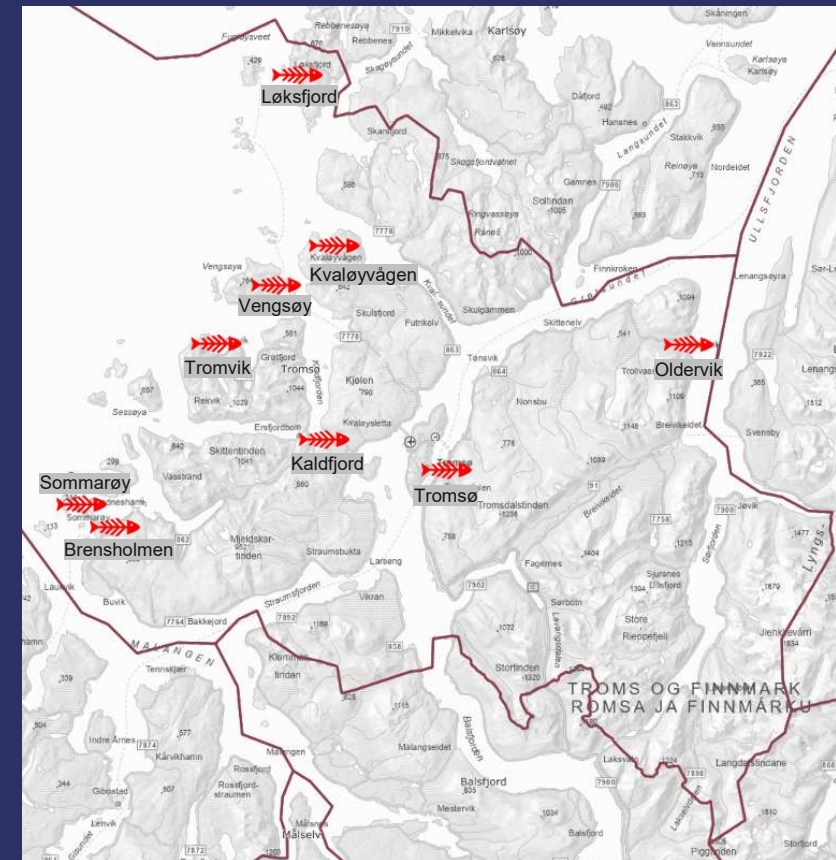
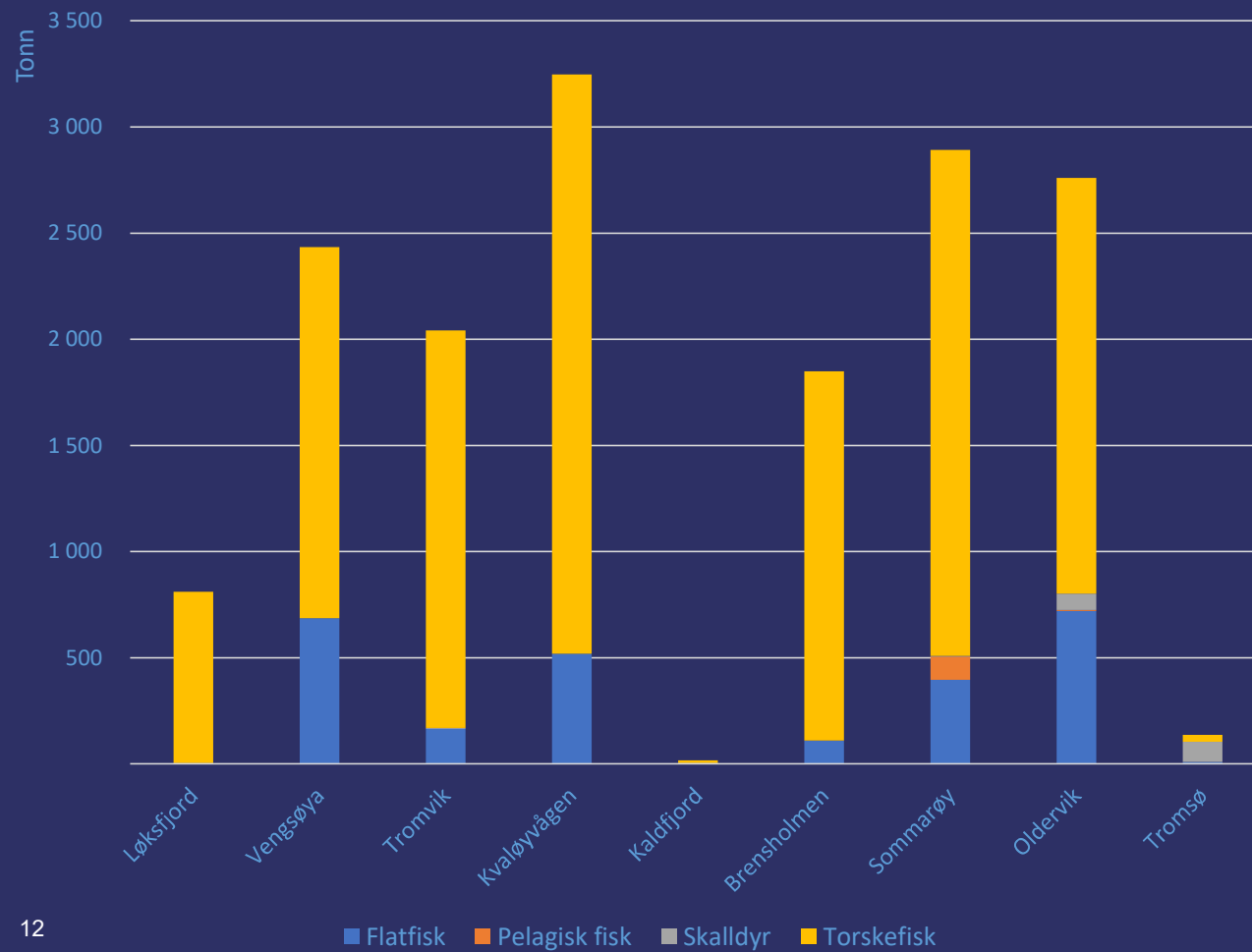
- Sysselsatte i fiskeribasert verdikjede, inkludert ringvirkninger
- Nord-Norge
- Flere fiskere i byene?

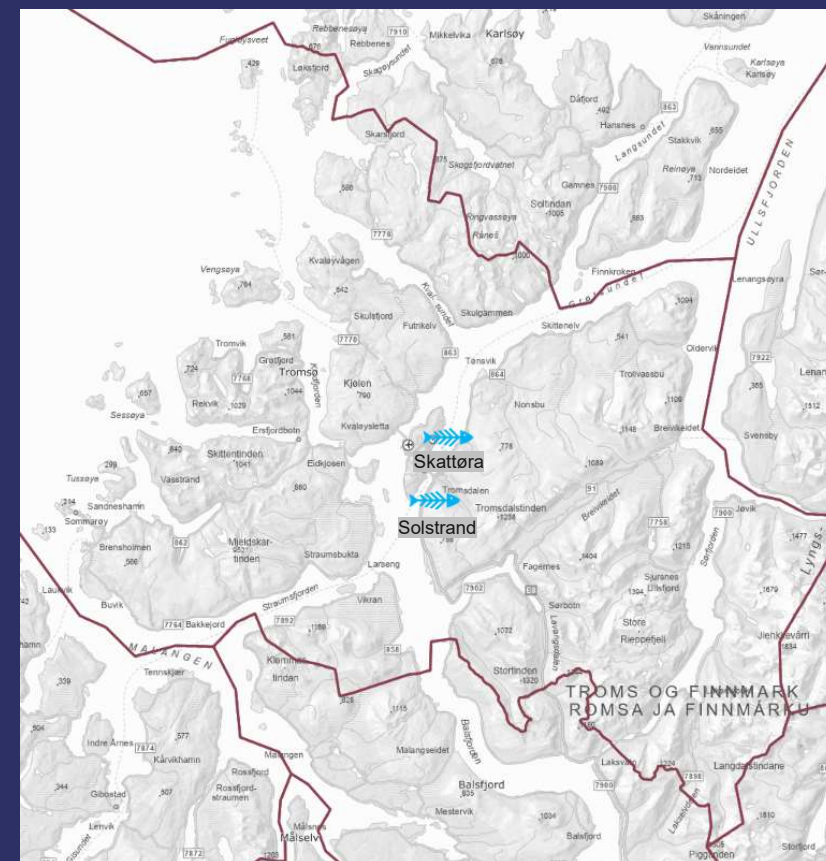
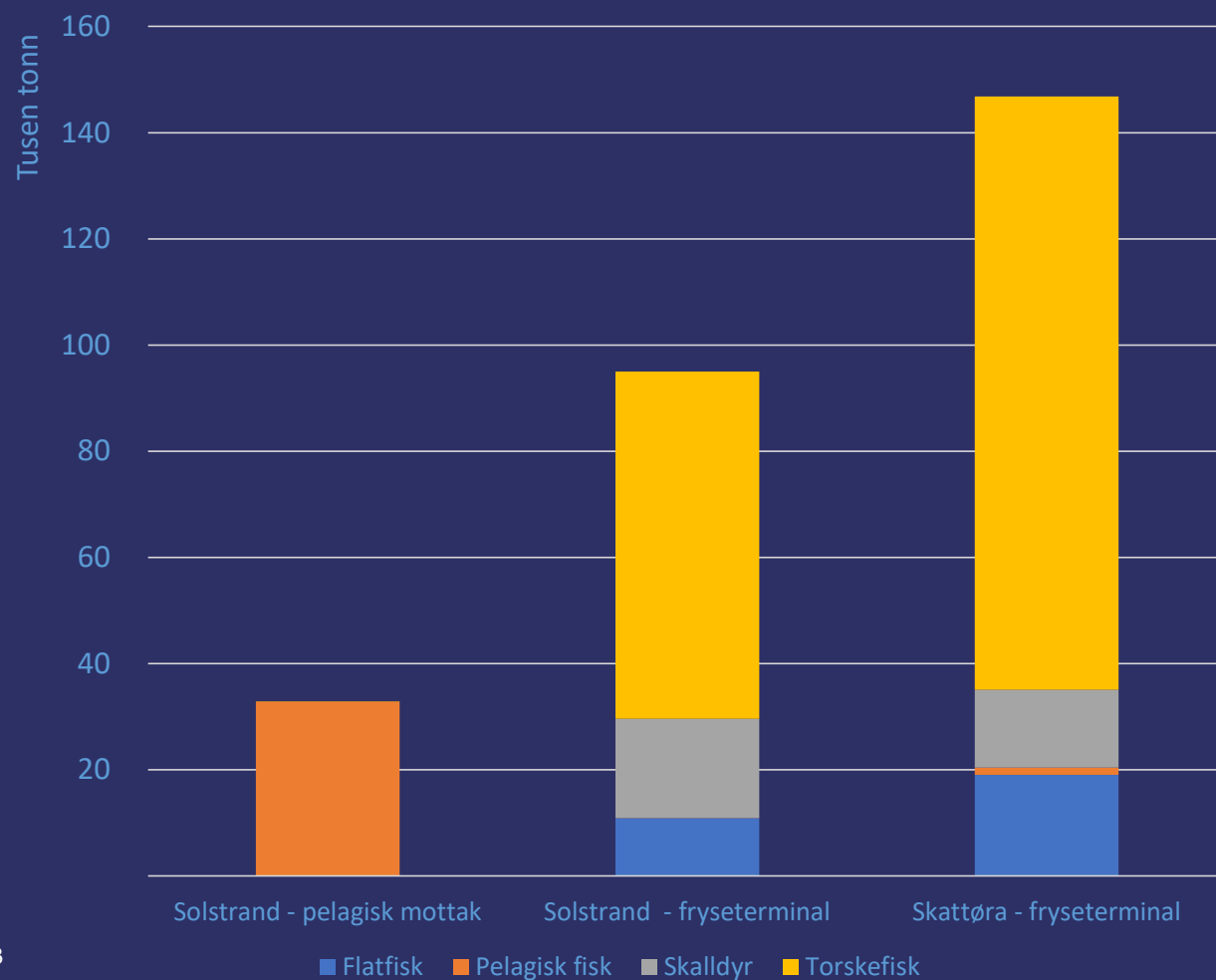
Sysselsatte
(per 1000 i privat sektor)

Landinger av fersk fisk i Tromsø

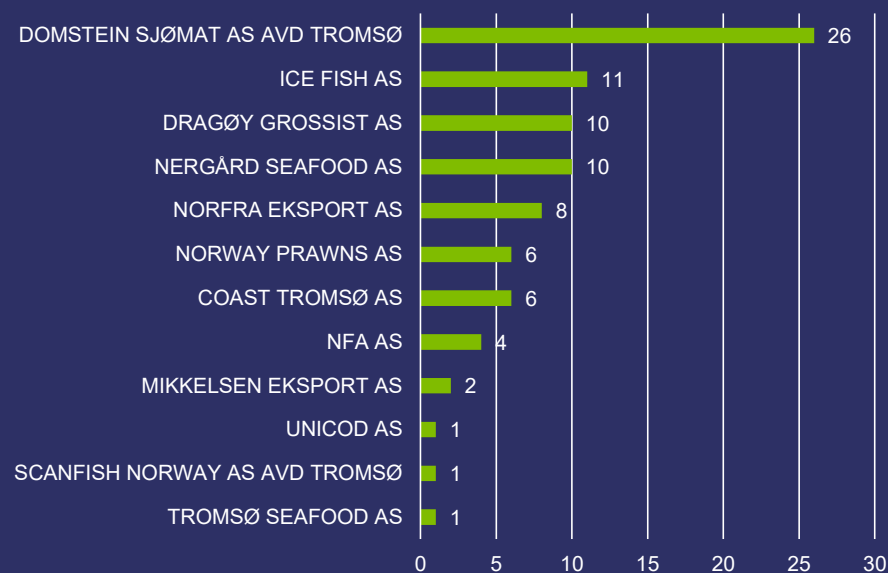

Landinger av pelagisk og fryst fisk i Tromsø

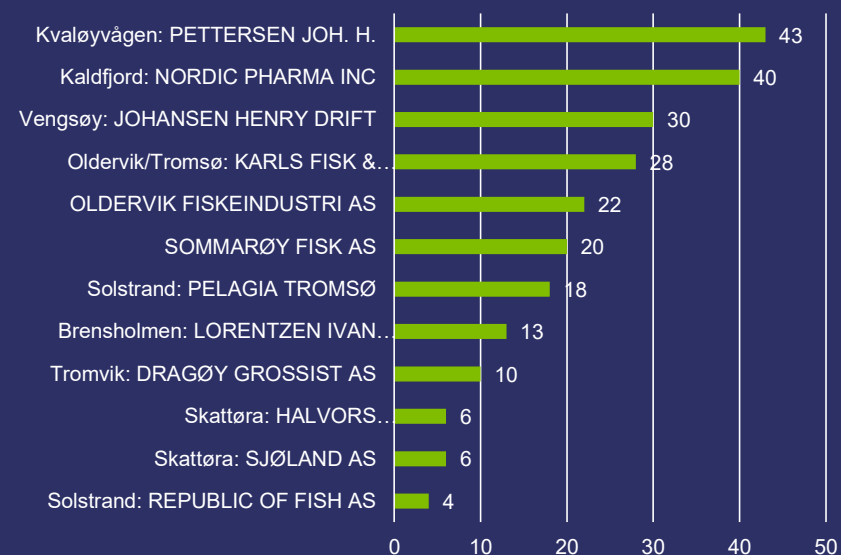

Sysselsatte i fiskeindustri i Tromsø

Sysselsatte, salg/distribusjon (86)

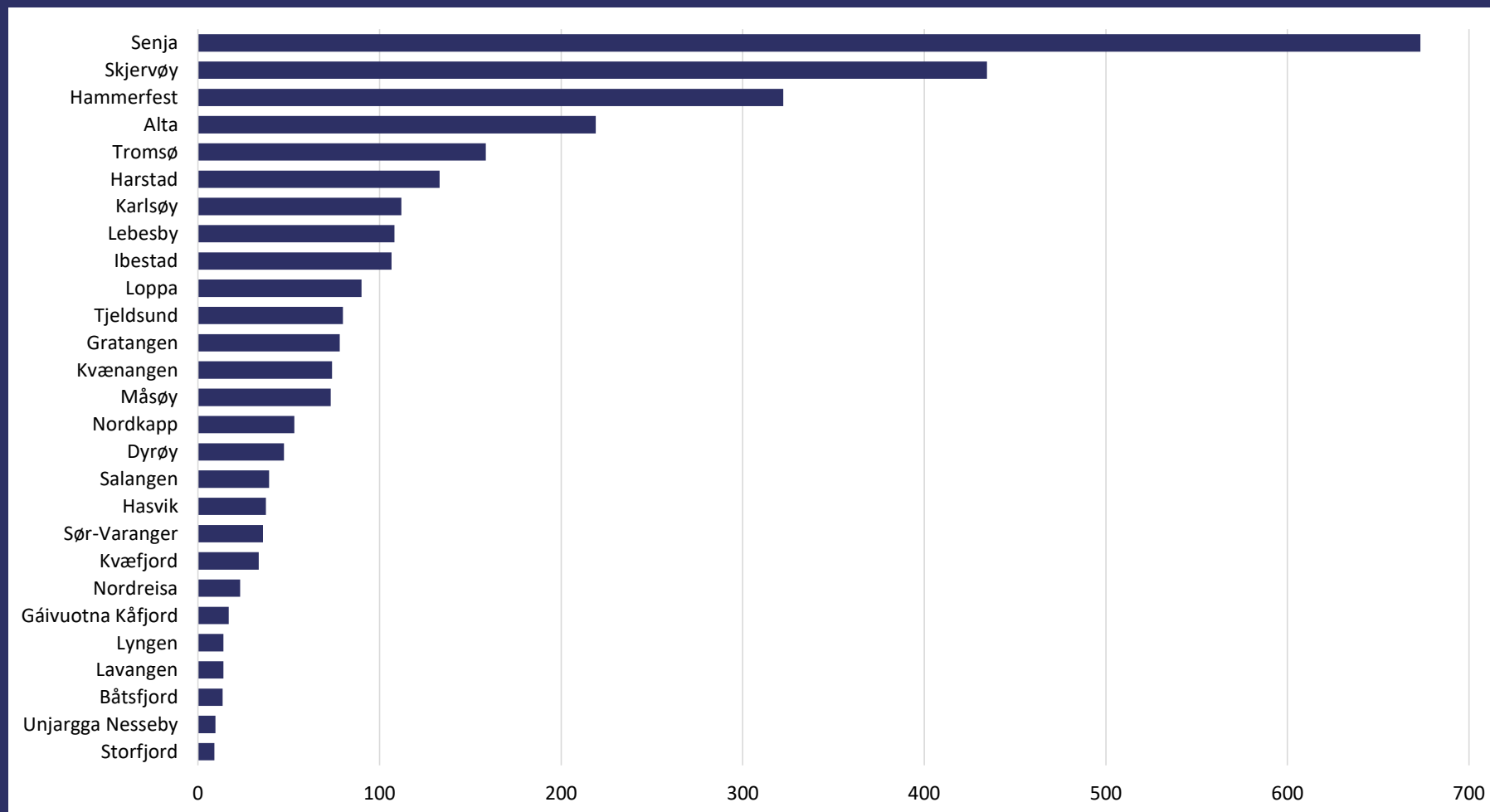

Sysselsatte, fiskeindustri (240)

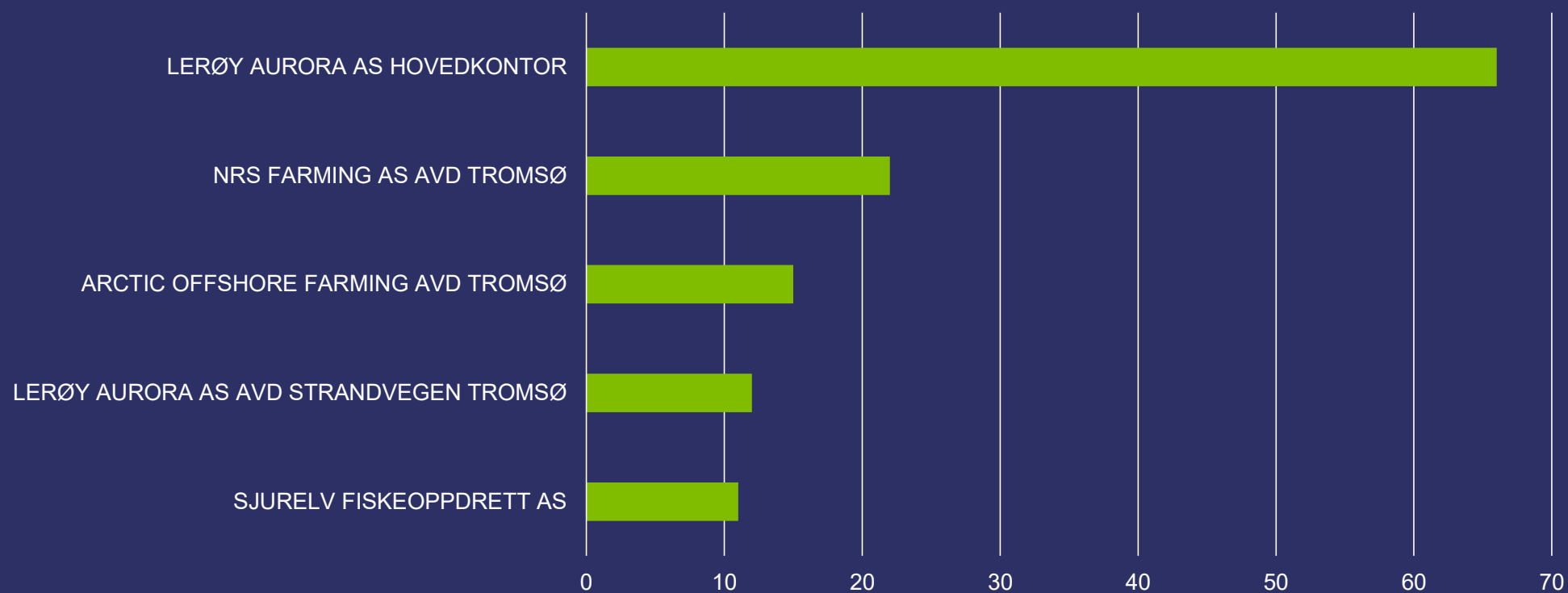

Syssestelling i kjernevirksomhet av havbruk

(Troms og Finnmark)

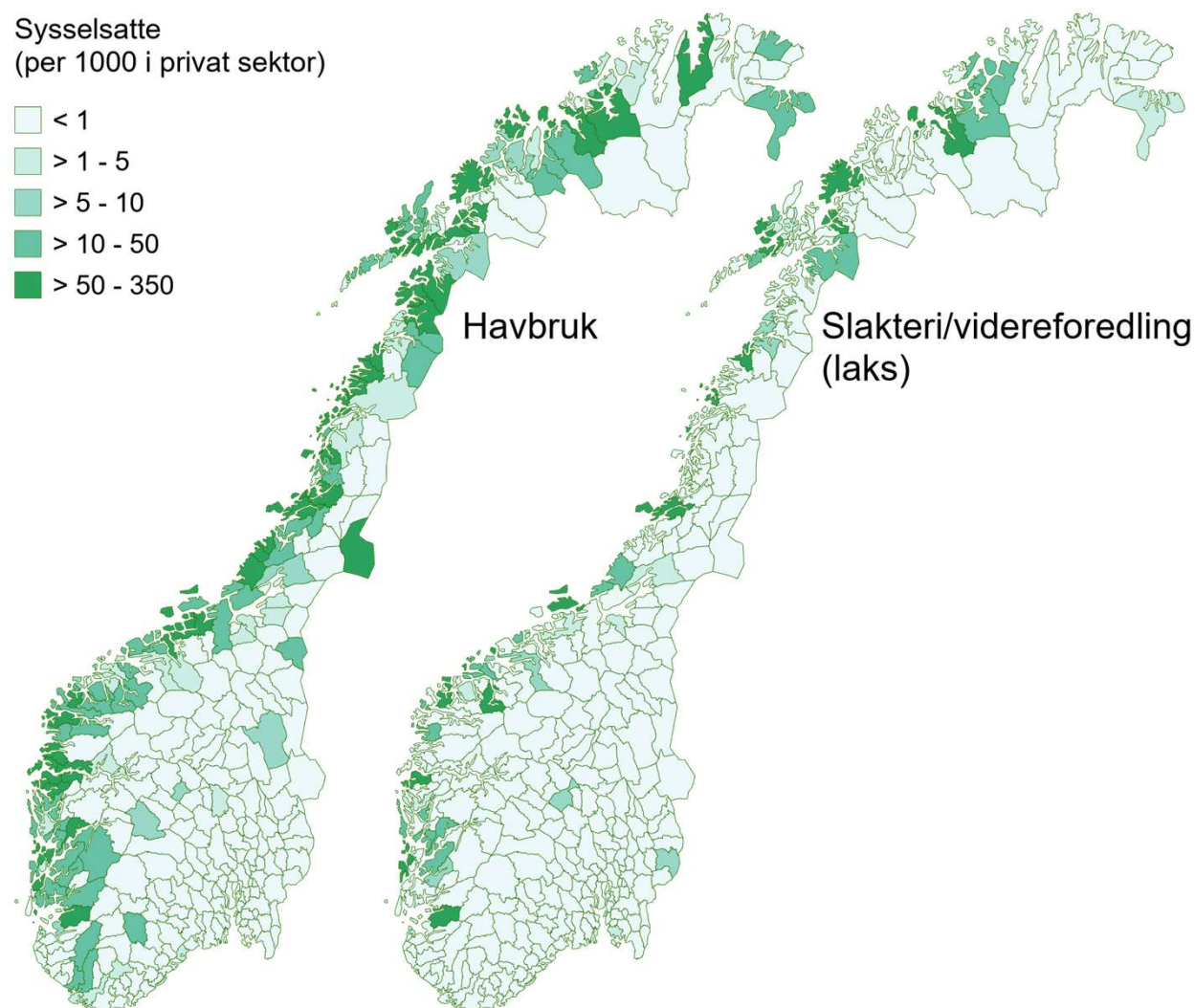

Havbruksansatte i Tromsø

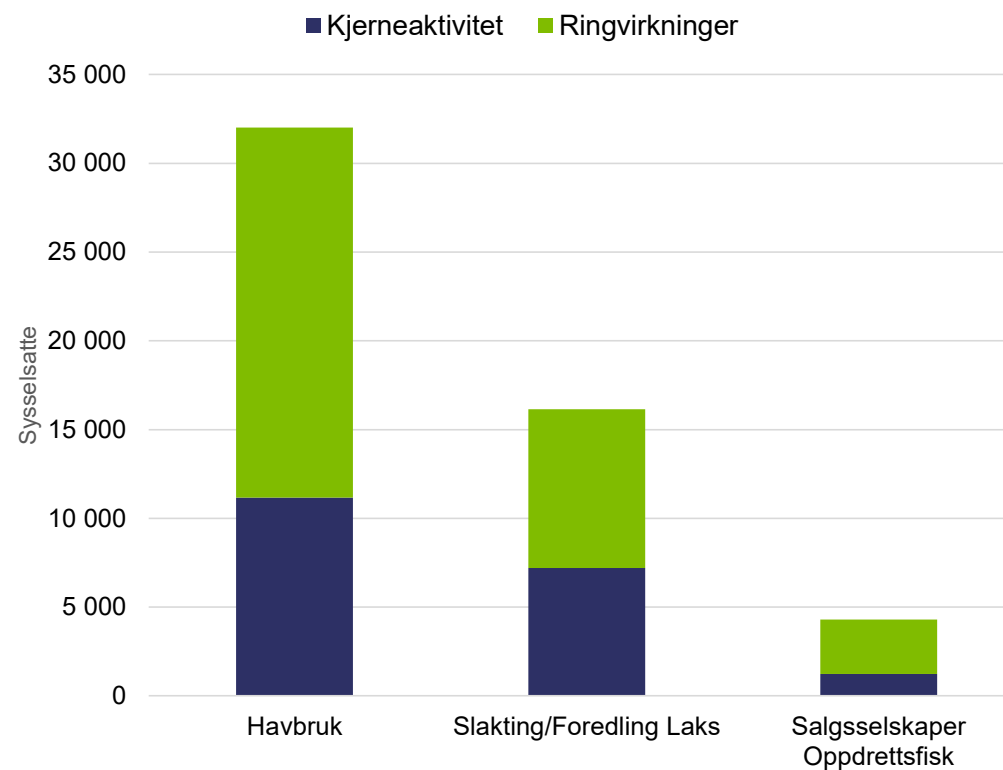
Sysselsatte
(per 1000 i privat sektor)

- < 1
- > 1 - 5
- > 5 - 10
- > 10 - 50
- > 50 - 350

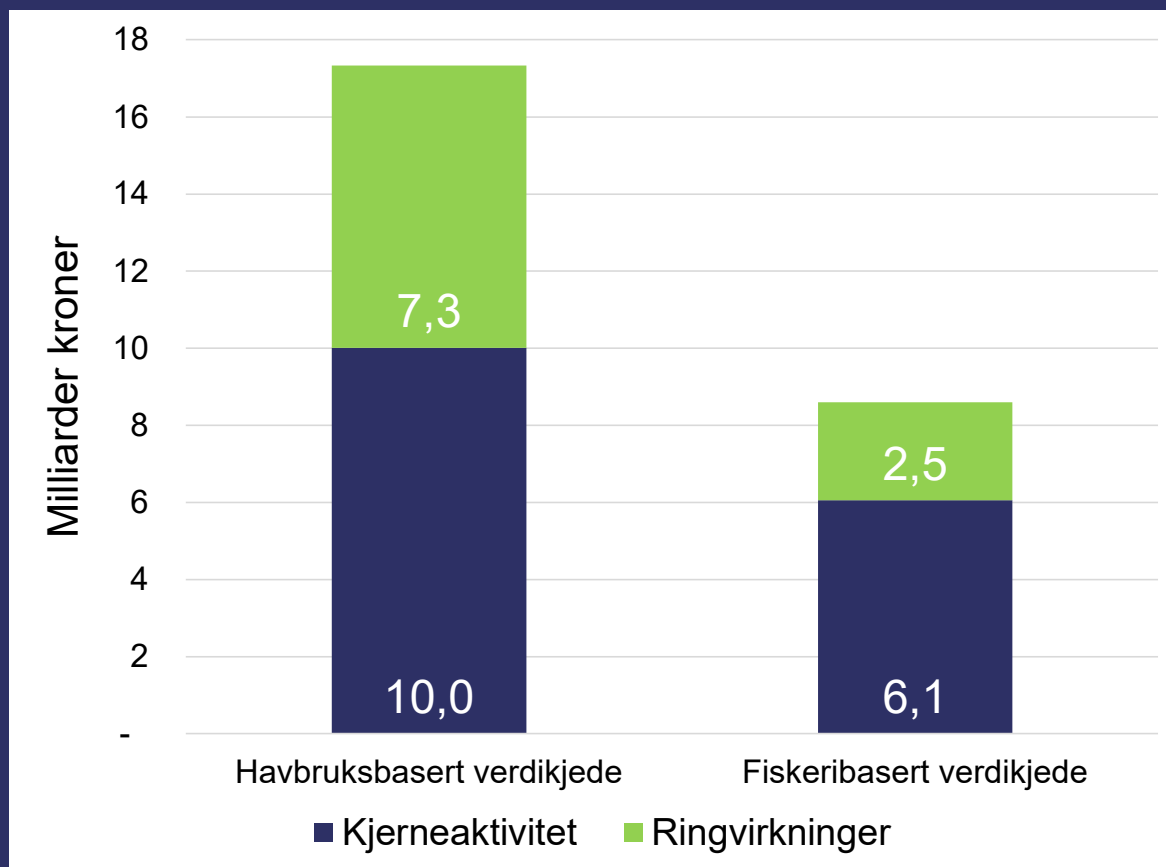

Sysselsatte

Havbrukssektoren i Norge

Skatteinnbetalinger fra havbruksbasert verdikjede i 2022

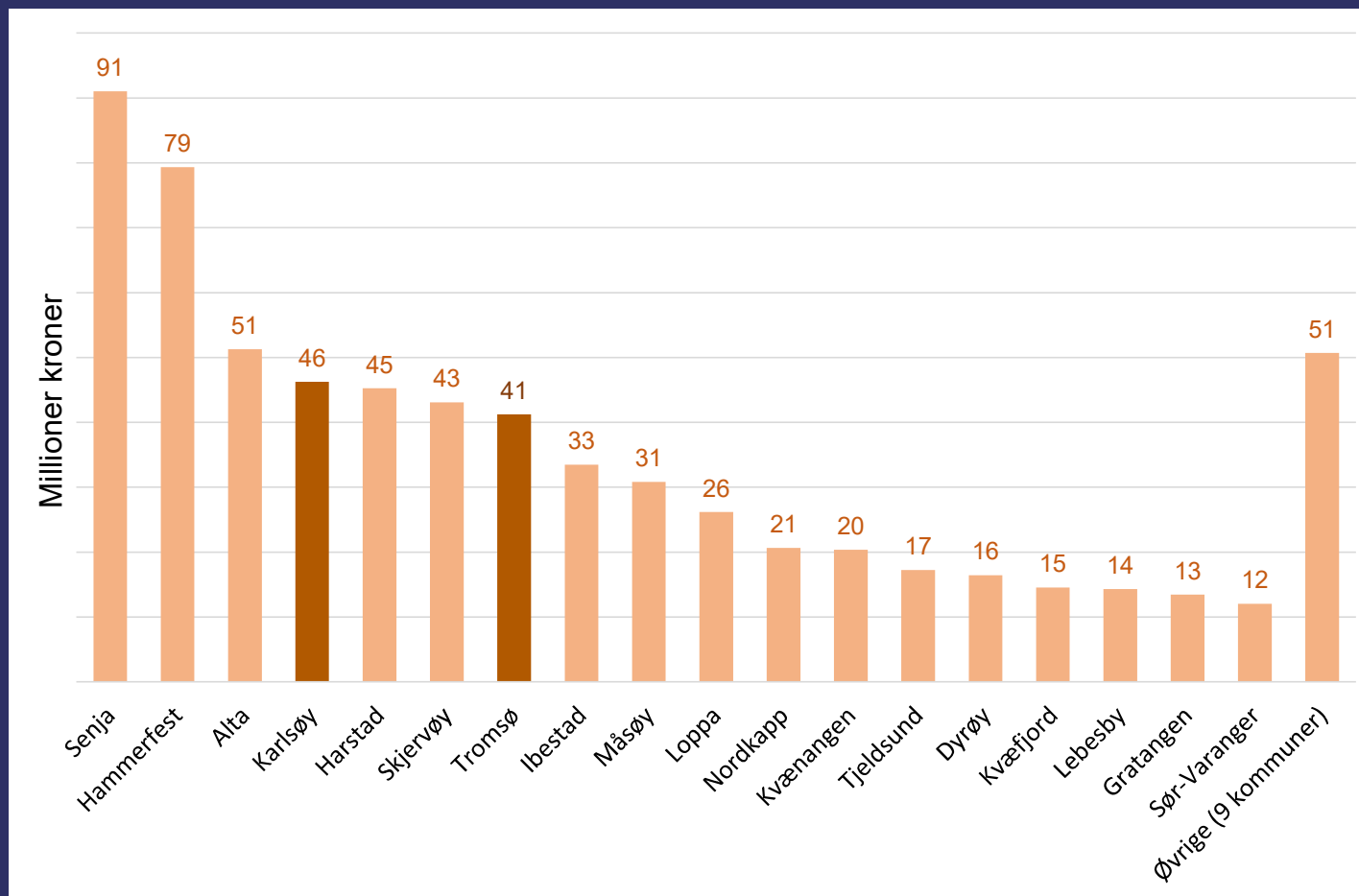
25,9 milliarder fra sjømatnæringen

- 17,3 Havbruksbasert
- 8,6 Fiskeribasert

Næringens andel av norsk

Selskapsskatt: 7,5%
(BNP: 2,3%)

Ordinære utbetalinger fra havbruksfondet i 2022

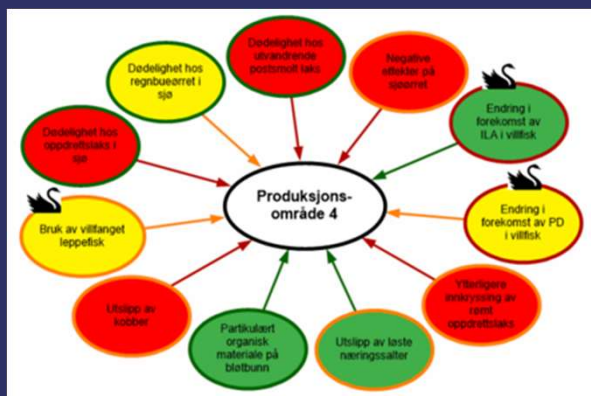
Per innbygger

Karlsøy: 20 655 kr
- 13 % av inntekter

Tromsø: 523 kr

Miljøbegrensninger eller potensiale for vekst?

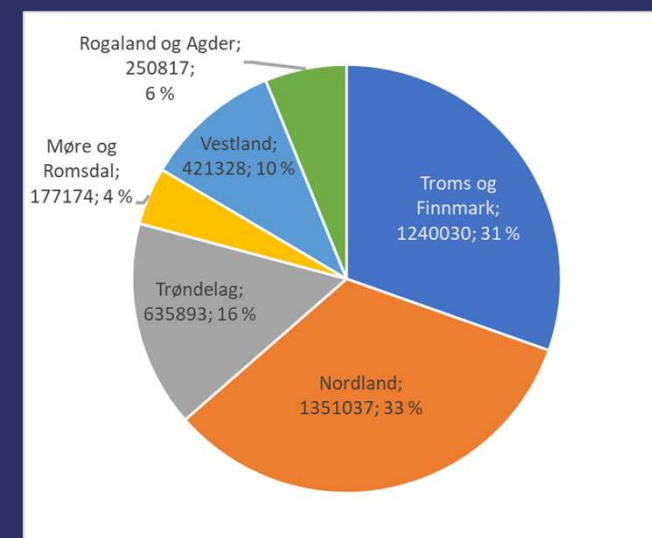
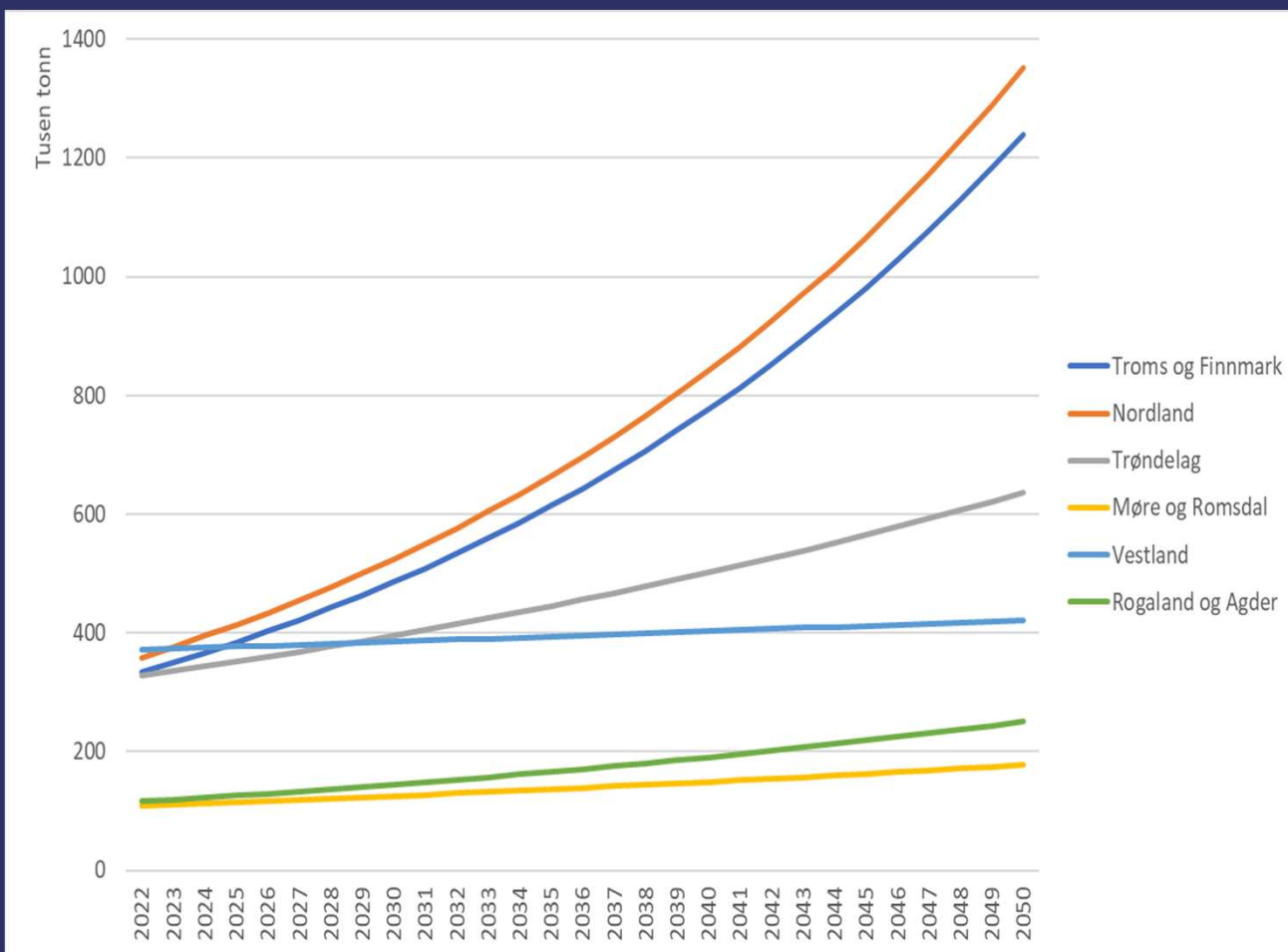
Oppsummering av HIs vurderinger
(basert på dagens kunnskapsgrunnlag)

Tabell 6-10 Oversikt over status på miljøparametere pr. produksjonssone 2022 4 (Kilde: Havforskningsinstituttet)

Produksjonsområde	Partikulært organisk materiale på bløtbunn	Utslipp av kobber	Utslipp av næringssalter	Ytterligere innkryssing av rømt oppdrettslaks	Endring av forekomst av PD i villfisk	Endring av forekomst av ILA i villfisk	Negative effekter på sjørørret og sjørøye	Dødelighet på utvandrende postsmolt	Dødelighet hos oppdrettslaks i sjø	Dødelighet hos regnbueørret i sjø
1: Svenskegrensen til Jæren										X
2: Ryfylke										X
3: Karmøy til Sotra										
4: Nordhordland til Stadt										
5: Stadt til Hustadvika										
6: Nordmøre og Sør-Trøndelag										X
7: Nord-Trøndelag med Bindal										X
8: Helgeland til Bodø					X					X
9: Vestfjorden og Vesterålen					X					X
10: Andøya til Senja					X					X
11: Kvaløy til Loppa					X					X
12: Vest-Finnmark					X					X
13: Øst-Finnmark					X					X

Gode utsikter for havbruk frem mot 2050 – beregnet ut fra samme veksttakt i nord (2012-2022)

Hva blir effekten av mer oppdrett?

- Gjennomsnittstall for Norge

Kjernevirksomhet

- Smolt: 20-30 per smoltanlegg
- Matfisk: 6-8 per lokalitet
- Slakteri: 60-100 per 30.000 tonn

Ringvirkninger:

- Innkjøp, 1. ledd: 10-30 million i innkjøp per 1000 tonn?
- Innkjøp, 2.-10. ledd: 5-20 mill?

Ta-heim-beskjedar

Sjømat blir viktigere for landet

Tromsø er fortsatt en stor
sjømatkommune

Litt industri i sentrum, men
viktigere for periferien

Stor på forskning, forvaltning,
varer og tjenester (som vi ikke
måler i denne typen analyser)

Voksende havbrukskommune

Fortsatt rom og vilje til vekst?

Takk for oppmerksomheten!

 /Nofima

 @nofima

 /company/nofima/

 /nofima

Audun Iversen
Seniorforsker

 roy.robertsen@nofima.no

 [/company/nofima/](#)

Takk til FHF og Sjømat Norge for finansiering